

— Vit eru ikki kappingarførir í farmaskipavinnuni

Javnaðarflokkurin gongur inn fyrri, at all okkara vinnutól skulu vera so góð og so nýmótans sum gjørligt, og at vit altíð hava eygað fyrri at royna nýggjar leiðir og at broyta vinnustrukturin tá hetta er neyðugt.

Men hvat viðvíkur farmaskipavinnuni og teimum skipum, sum fóru undir útlenskt flagg so vóru hesi skip alt ov dýr til, at tað kundi lona seg at varðveita skipini í landinum skrivar Thomas Arabo, lögtingsmaður m.a. í greinini

At sláa politiskan mynt av ólukkum er ikki ókent fyrbrigdi. Teir politisku flokkar, ið høvdu ábyrgd av seinasta landsstýri, hava nú kókað rættliga súpan burtúr tí ólukkuligu gongd, ið farmaskipavinnuni hevur verið fyrri. Nú seinast Øssur Dam Jacobsen í Dagblaðnum.

Tað er nú einaferð so, at øll vanlig fólk — eisini flest øll fólkaflöskfólk — koma ikkiuttan um, at vinnan er samfelagsgrundarlagið uttan mun

til hvønn politiskan lit tey hava, ið umsita.

Vinnutólini

Javnaðarflokkurin gongur inn fyrri, at øll okkara vinnutól skulu vera so góð og so nýmótans sum gjørligt, og at vit altíð hava eyga fyrri at royna nýggjar leiðir, og at broyta vinnustrukturin, tá hetta er neyðugt.

Fyri at hava ein vinnustruktur er neyðugt at hava resursir, ella til-

feingi. Neyðugt er at hava amboð og neyðugt er við peningi.

Viðvíkjandi farmavinnuni hava vit havt eitt gott tilfeingi til tað fólkið, sum vit hava havt útsiglandi í nøgv ár, og nakrir av hesum vóru teir somu, sum tóku stig til at uppbyggja ein farmaskipafloka. Tað var — minnst meg rætt — einaferð fyrst í 1970 at hetta kom upp á tal.

Specialskip

Strítið gekk at fáa pening til vega, tí tað, sum hesir menn sóu vera rætt, var: at skuldu vit kunna gera okkum galdandi í farmavinnuni, so mátti tað vera við specialskipum, har vit kundu nýta okkara góða grundarlag viðvíkjandi vitan.

Hetta vóru dýr amboð, men kortini varð lagt til brots og skip vórðu bygd.

Í dag — tað er altíð so lætt at vera klókur aftaná — kunnu vit siggja, at hendan ílegan var ikki løsum.

Fólkaflösk-propaganda

Tá ið Øssur Dam Jacobsen í Dagblaðnum tosar um Javnaðarflokkinn og hansara lut í farmaskipavinnuni, so er greitt, at vit sum ein ógvuliga positívur flokkur, altíð eru við til at finna nýggjar leiðir, og vit vóru eisini við til at taka avgerð um at byggja, ið hvussu er ein part av hesum skipum.

So hendi tað, at henda vinna kom í trupulleikar,

og vóru orsøkirnar tær, at skipini vóru ov dýr — okkara amboð vóru ov dýr — og kundu á ongan hátt klára seg við teimum prísnum, sum talan var um.

Tann ógílga fólkaflösk-propagandan um, at har vóru biligar loysnir, har vóru nemmar loysnir, um vit koyrdu nakrar milj. kr. her og har, var tað bera tvælt.

Gassnevndin

Landsstýrið setti eina nevnd at kanna víður-skiiftini hjá farmaskipunum, og kom hon til ta niðurstøðu, at skuldu vit gera okkum nakra vón um at fáa hesi projektini at mæla runt við rimligheit, skuldu prísirnir á skipunum niður í helvt ella triðing av tí, sum tey stóðu í.

Semja varð ikki í samgonguni um at fara út at bjóða upp á skipini og keypa tey, og so lata nakað av peningi standa í teimum og so einaferð vóna, at man kundi fingið peningin aftur, tá tíðirnar gjørdust betri.

Andstøðan í lögtinginum — Fólkaflöskkurin og Sambandsflokkurin — gjørdi einki fyrri, at hesi skip kundu verða verandi. Endin varð so, at tey fóru undir útlenskt flagg.

Ofta hevur verið tosað aftur og fram um, hvussu nøgv skil var í tí, sum hendan sokallaða »gass-nevnd« kom til.

Helena og nú Skipafelagið

Teir seinastu handlarnir við farmaskipum fara, at

Skipini vóru ov dýr og kundu á ongan hátt klára seg við teimum prísnum, sum talan var um skrivar Thomas Arabo, lögtingsmaður m.a.

»gassnevndin« allarhelst hevur verið á góðari leið, tí tá »Helena« nú varð seld á tvingisssølu, tá varð hon seld fyrri 34 mió. kr., hon stóð í nakað yvir 80 mió. kr.

Keyparin var ein av teim mest roynd monnum innan frystifarmasigling í Føroyum. Tað er eingin grund at halda, at hann sum keypari fór at keypa hvørki ov biligt ella ov dýrt skip, har var fri kapping, har var fritt at bjóða.

Eisini hevur Skipafelagið latið sini skip undir útlenskt flagg, so har er einki føroyskt arbeidsplass eftir.

Nú kenni eg so mikið væl teir, sum reka Skipafelagið, at eg veit, at teir hava gjørt alt fyrri, at skipini kundu verða verandi undir føroyskum flaggi, men teir hava ikki sæð seg færa fyrri at ríkið tey, av somu orsök sum við øllum hinum skipunum, at tey vóru ov dýr.

Seinasta skipið, ið varð selt, var eitt vanligt farmaskip, ið varð selt fyrri 14 mió. kr. — tað stóð í 28 mió. kr. — og føroyingar, sum hava arbeitt við slíkum skipum, søgdu, at tað var ódamannaverk at fara upp um 11 mió. kr.

Hetta hevur verið gongdin.

Framtíðin!

Ein kann so spyrja, hvussu vónirnar eru fyrri framtíðini viðvíkjandi farmavinnuni.

Tað er ilt at svara uppá, men tað liggur rættliga fast, at skulu vit hava nakað sum helst við farmaskipavinnu at gera, so má tað vera í specialsigling, antin við at sigla í serligum økjum í heiminum, sum vit hava best

kunnleika til, ella við skipum, sum vit kunnu reka meira effektivt enn aðrir. Kortini er ein treyt, sum man ikki kann víkja frá, og hon er, at skipini og amboðini, sum vit nýta, mugu vera biligari, ja, væl biligari uppá seg, enn tað sum tað kostar at byggja nýggj skip í dag.

Hetta kann Øssur Dam Jacobsen, um hann hevur hug, fáa váttað frá einum og hvørjum, ið hevur ella hevur havt nakað við farmavinnu at gera.

Eg kann upplýsa Øssuri Dam Jacobsen, at eg havi ikki einki samband við slíkar og ikki ongan kunnleika til hesa vinnu. Les bara Oyggjatiðindi!

Veruleikin!

Nei, veruleikin er tann, at vit eru ikki kappingarførir í farmaskipavinnuni, í hvussu so er, ikki sum stóðan er, men skulu vit einaferð í framtíðini venda aftur til vinnuna, er neyðugt, at vit hava fólk, sum dugir at virka í henni, og tí er tað beint, at vit hava tað tilfeingi av fólki úti í útlenskum farmaskipafloka, sum kann nýta teir mogleikar, ið kunnu koma.

Ti dugi eg ikki at skilja Øssur Dam Jacobsen á annan hátt enn, at hann øvundar føroyingum, sum nú fáa somu skattlugu treytir, sum aðrir skandinavar hava í sigling undir henteikaflaggi. Tí hvør skal byggja farmavinnuna upp, tá mogleiki verður til tess, um vit ikki hava nóg mikið av fólki úti.

Men hetat dugir ein fólkaflöskmaður ikki at skilja, tí at tilfeingið hjá einum sovørðnum er peningur og einki annað, og tað er ikki nóg mikið.

Thomas Arabo

Framhald av síðu 7

ini. Fimm høvuðsorðsøkir vóru nevndar. Hesar orðsøkir eru ikki minni aktuellar í dag — eitt ár eftir:

1. Økið er sera vælegnað sum sethúsaoki — møgulega til sambygdar íbúðir. Útsýnið, hesar íbúðir fáa, er av tí besta í Havn.

2. Lita vit móti býnum frá sjónum, eru bert virkis- og lagurbygningar at siggja. Henda mynd verður, um meirilutasamtyktin verður framd, enn grefligari.

3. Ein hin størsti trupulleikin í Havn í dag er íbúðarneyðin. Biðlistin er langt oman fyrri 1000. Um hetta økið varð nýtt skilgott, var plass fyrri mongum íbúðum har.

4. Skamt frá hesum øki liggur landsins størsti skúli. Í dag ganga nøgv børn í hesum skúla, sum

búgva kilometrar frá skúlanum, og hóast tað er hann ikki fullsettur. Um stutta tíð fara fleiri av hesum børnum í smaskúlur í teirra egna umhvøvi, og fer Eysturskúlin tá eftir øllum at døma at standa nærum tómur.

Ti tykist tað heilt burturvið, at nýta øki næst skúlanum til skrivstovubygningar o.t. Serliga tá økið, sum er, er ætlað búplássum.

5. Býráðið er farið undir at gera fyrireikingar til at byggja barnagarð og vøggustovu beint niðan fyrri Eysturskúlan. Eisini ti tykist lógið, at økið, sum nú liggur sum íbúðarøki, skal leggjast til annað endamál.

Tórfinn Smith vónar, at býráðið tekur spurningin upp aftur, soleiðis at byggjast kann eitt spennandi sethúsaoki afturat í býnum. Tí tørururin er sera stórur.